

E. Holc, E. Matuszczyk, S. Pazda

**Strzelce Opolskie, woj. opolskie, st. 23
(dawny Szymiszów 1)**

Informator Archeologiczny : badania 22, 87-88

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Sitaniec - Błonie,
gm. Zamość,
woj. zamojskie,
st. 4**

Wojewódzki Ośrodek Archeologiczno-Konserwatorski w Zamościu

Badania prowadziła mgr Ewa Banasiewicz. Finansował WOA-K w Zamościu. Drugi sezon badań ratowniczych. Cmentarzysko kultury przeworskiej oraz ślady osadnictwa kultury amfor kulistych, kultury strzyżowskiej i lużyckiej.

Wznowiono prowadzone w 1986 r. badania eksplorujące 123 m² powierzchni jego wschodniej części. Odkryto cztery groby ciałopalne kultury przeworskiej oraz obiekty osadowy kultury amfor kulistych, kultury strzyżowskiej oraz lużyckiej. Badana w sezonie 1988 część cmentarzyska okazała się bardzo zniszczona. Wykonana planigrafia ujawniła już w warstwie ornej wyraźne skupiska ceramiki, drobnych przepalonych kości i węglarki. Odkryte zostały zatem tylko dolne wypełniska jam grobowych. W wypełnisku jam grobowych zachowała się bardzo mała ilość przepalonych kości z uwagi na płaszczyste środowisko jakie dominuje w badanej w bieżącym roku części cmentarzyska.

W warstwie ornej odkryte zostały nieliczne zabytki żelazne, przepalone i intensywnie skorodowane, a można je łączyć ze zniszczonym grobem. Należą do nich żelazna brzytwa oraz fragmenty sprzączki, odkryto ponadto dwa żelazne fragmenty igły być może pozostały one ze zniszczonych zapinek.

Obiekt osadowy o trudnym do ustalenia charakterze a należący do kultury amfor kulistych wystąpił na gł. 70 cm w postaci litej polepy w rzucie owalny o średnicy 50-60 cm z wyraźnymi trzema śladami po słupkach (śr. 60 cm). W towarzyszącym jej zaciemnieniu odkryto ślektierkę z krzemienia paslastego, a w warstwie ornej wystąpiły fragmenty naczyń o prawdopodobnie cylindrycznym wylwie z charakterystycznym zdobieniem dla kultury amfor kulistych.

Badania powinny być kontynuowane z uwagą na zagrożenie.

**Sławoborze,
woj. koszalińskie,
st. 25**

Muzeum Okręgowe w Koszalinie

Badania prowadzili: mgr Krystyna I lahuła i mgr Ignacy Skrzypek (autor sprawozdania). Finansował WKZ w Koszalinie. Pierwszy sezon badań. Domniemane cmentarzysko kurhanowe z okresu rzymskiego (?).

W wyniku penetracji odkryto nowe stanowisko kurhanowe położone w lesie należącym do leśnictwa Zagrody, oddział 47, pododdział a I g. nadleśnictwo Sławoborze.

Stanowisko oddalone jest o około 2 km na południe od miejscowości Sławoborze i około 2 km na południowy-wschód od osady leśnej Zagrody. W linii prostej na północ oddalone jest około 4 km od cmentarzyska w Jastrzębnikach.

Stanowisko zlokalizowane jest na płaskim, szerokim obniżeniu zastąpionym od północy garbem morenowym rozłożonym na kierunku E-W. W trakcie wstępnych prac inwentaryzacyjnych zauważono pięć regularnych kopców o średnicy od 6 do 9 m i wysokości od około 50 cm do 1 m, rozrzuconych na dwóch pododdziałach leśnych w linii N-S. Obiekty te są dobrze zachowane. Na obwodach i w nasypach trzech kurhanów zauważono wystające z ziemi kamienie. Przewiduje się przeprowadzenie badań wykopaliskowych na tym stanowisku archeologicznym i dalszą inwentaryzację sąsiednich działek leśnych w 1989 roku.

**Strzelce Opolskie,
woj. opolskie,
st. 23 (dawny Szymiszów 1)**

Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu

Badania prowadziły mgr E. Iolc i E. Matuszczyk (autorki sprawozdania). Konsultował doc. dr hab. S. Pazda. Finansowało Muzeum Śląska Opolskiego. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne warstwowe z późnego okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko położone jest na południe od drogi gruntowej Szymiszów - Strzelce Opolskie i lasu zwanego "Liptec", w którym zlokalizowane jest cmentarzysko kurhanowe.

Przebadano obszar o łącznej powierzchni 160 m². Poszczególne wykopy zakładano w nawiązaniu do wykopów z lat 1983 - 1984 w celu uchwycenia północnej, zachodniej i południowej granicy cmentarzyska. Materiał zabytkowy zlokalizowano w ramach m² i warstewki mechanicznej o grubości 10 cm.

Warstwę kulturową o grubości od 6 do 35 cm tworzyła próchnica z większą lub mniejszą domieszką piasku, zawierająca przepalone kości ludzkie, fragmenty ceramiki, węgle drzewne i drobne kawałki żuźla. Przy uchwyconej częściowo zachodniej i północnej granicy cementarzyska znaleziono dobrze zachowane: zapłnkę z podwiniętą nóżką, sprzączkę, nit, nóż żelazny.

Badania będą kontynuowane.

Stupsk, woj. ciechanowskie, st. 1 - patrz okres lateński.

Szymiszów,
gm. Strzelce Opolskie,
woj. opolskie,
st. 1

Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu

Badania prowadziły mgr E. Holc i E. Matuszczyk (autorki sprawozdania). Konsultował doc. dr hab. S. Pazda. Finansowało Muzeum Śląska Opolskiego. Pierwszy sezon badań. Badania sondażowe. Osada kultury przeworskiej.

Stanowisko położone jest na polu ornym Stadliny Koni w Roźniewicach - Zakład Szymiszów leżącym tuż przy drodze (na południe od niej) gruntowej Szymiszów - Strzelce Opolskie, około 400 m na wschód od szpitala w Szymiszowie (dawny pałac) i na zachód od stanowiska 23 w Strzelcach Opolskich - cementarzyska warstwowego z okresu wpływów rzymskich.

Wykop I o wymiarach 5 x 3 m założono przy wschodniej krawędzi pola, przy drodze polnej oddzielającej grunty wsi Szymiszów od Strzelce Opolskich, około 20 m na zachód od uchwyconej w czasie tegorocznych badań zachodniej granicy w/w cementarzyska.

Pod warstwą orną o grubości do 60 cm wystąpił piasek calcowy z soczewkami gliny. Zarówno w warstwie ornej jak i na poziomie stropu calca nie znaleziono materiału zabytkowego.

W związku z powyższym badania kontynuowano wykopami sondażowymi o wymiarach 2 x 3 m, które zlokalizowano na powierzchni o wymiarach 20 x 12 m, w odległości 120 m na południe od drogi gruntowej Szymiszów - Strzelce Opolskie i 200 m na zachód od wykopu I. Łącznie przebadano obszar o powierzchni 56 m².

W czasie eksploracji poszczególnych wykopów sondażowych odsłonięto pod warstwą orną o grubości 25-30 cm, warstwę kulturową o grubości 10-20 cm zawierającą fragmenty naczyń, kawałki żuźla, przepalone kamienie, węgle drzewne i polepcę. W jednym z sondaży pod warstwą kulturową odsłonięto i wyeksplorowano na poziomie calca 2 niewielkie obiekty w poziomie kształtu kulistego, o wymiarach 25 x 28 cm i 25 x 40 cm, o bliżej nieokreślonej funkcji (ślady po słupach (?)).

Uzyskany materiał zabytkowy datuje stanowisko na późny okres wpływów rzymskich.

Badania będą kontynuowane.

Toruń,
st. 23

Muzeum Okręgowe Oddział Archeologii w Toruniu

Badania prowadziła mgr Romualda Franczyk. Finansowało Muzeum Okręgowe w Toruniu. Drugi (1987) i trzeci (1988) sezon badań. Osada z późnego okresu lateńskiego i okresu wpływów rzymskich oraz ślady osadnictwa z okresów: schyłkowy neolit/wczesny brąz, halszackiego, wczesno- i późnośredniowiecznego.

Stanowisko znajduje się ok. 350 m na północ od wału przeciwpowodziowego na gruntach Zakładu Rolnego w Przysiecku.

Badaniami objęto obszar o powierzchni 436,5 m², w części północnej, centralnej i południowo-wschodniej stanowiska. Pod warstwą kulturową młodszości 20-50 cm odkryto 65 obiektów, z których 33 eksplorowano w całości: 4 półziemianki, 3 jamy gospodarcze, 2 jamy gospodarcze z paleniskami, gliniankę-wapiennik, 3 skupiska kamieni, 10 palenisk, 2 pochówki psów, 21 dołków posłupowych i 19 obiektów o nieokreślonej funkcji.

W warstwie ornej, kulturowej i obiektach stwierdzono 15286 fr. ceramiki z okresów późnolateńskiego-wpływów rzymskich (w tym również fr. ceramiki siwej, dno naczyń *terra sigillata*, naczynko miniaturowe, kubek), 4 przęśliki, 2 ciężarki gliniane, 2 paciorki szklane, przedmioty brązowe i żelazne (m. in. siekierka żelazna, fibula A VI 171). W warstwach, poza obiektami zarejestrowano również występowanie materiału ceramicznego z okresów: schyłkowy neolit/wczesny brąz, halszackiego, wczesno- i późnośredniowiecznego.

Oprócz eksploracji wykopów badawczych prowadzono penetrację stanowiska siatką odwiertów. Uzupelniono zasięg osady od strony południowej i zachodniej. Powierzchnia osady wynosi 1,5 ha. Po stronie południowej garbu terenowego, w którego części wschodniej po-